نەورۆزی بەرازەکـــان بەرازی نەورۆزەکە.. شـــەوێڕە

()

هەرچی پێغەمبەر و فەیلەسـوف و بیرمەنـد و زانـا و ئەدیـب و مامۆستایانی کە بە سەر ئەم زەوییەدا گوزەریان کردووە، یەک تاکە پەیام و یەک تاکە گوتار و یەک تاکە هیوایان هەبووە و ڕەنجیان بۆ کێشاوە، ئەویش (بەختەوەریی مرۆڤە). تەنانەت خودا بەهەشت و دۆزەخی داناوە، هەر بۆ ئامانجی گەیشتن بەو (بەختەوەرییە).

ئەم جەژنە نەورۆزە، تاقـانەی بۆنەی نەتەوەیـی کـوردان، ڕۆژانـی بەرجەستەکردنی ئەو بەختەوەرییەیە، بە شێوەیەکی جیاواز: پشتر خۆی بۆ ئامـادە دەکـرێ، جـوانترین پۆشـاکی بۆ دەکڕێ، بە دڵخۆشییەوە پێشـوازی لێـدەکرێ، بە کرداریـش، بە شـایی و گۆرانـی و سـروود و ئاگرکردنەوە و سەیران و خواردن و خواردنەوە، پیرۆزبای کردن، ئەوم هەستە بە کردار دەردەبڕین.

هەمووتـان کۆکـن، کە نەورۆز، سـەرەتای نـوێ بـوونەوەی ژیـانە، لە سـرووشت و ژینگە و هەمـوو بوونەوەرکانـدا. کەواتە نەورۆز جەژنـی سرووشت و دارودرەخت و هەموو بوونەوەرەکانە. دەبێ ئەوەش بزانین، کە ئێمە نەک هیچ بەهایەکمان بەبێ بوونی ئەو سرووشتە نییە، بەڵکو بوون و بەردەوامبوونیشمان مەحاڵە. هەر بۆ نموونە، بە لەناو بردنی مەرووڵە، کەی ژیان لەسەر زەوی کۆتایی دێ!

ڕەخنکەتم قبووڵ نییە، کە دەڵێی: لەم وڵاتەدا منداڵ و گەنج و ژن و پیر، لەسەر بێ بایەخترین شت، دەدرێنە بەر دەستەڕێژی گوللە، تۆیـش هـاتوویت، بەرگـری لە مـافی بەرازێـک دەکەی! ئەوە گەر ئەمە بۆچـوونی تۆ بێ، بەداخەوە، ناهۆشیاریمـان زۆر لە تەلەزگەدایە. بۆچی؟

یەک: کە بەرازەکە بەدیار کەوت، چەندان چەکدار، بە چەکی جیاواز کەوتنە تەقەکردن لە بەرازەکە. کەواتە، ژمارەیەک لەو سەیرانکەرانە چەکیان بۆ سەیران هێناوە – لە کاتێکدا کوردستان ئاسایش و هێمنیی لە زۆر وڵاتی ئەوروپا باشترە. ئەو ئەوە دەگەیەنی، کە گیانی تۆ لەم نەورۆزەدا لە خەتەردایە، دوور نییە لەسەر بچووکترین شت، دەست بۆ ئەو چەکە بەرن. واتـا لە هەمـوو چرکەیەکـدا، چارەنووسـێکی وەک

چارەنووسی بەرازەکە چاوەڕێتە.

دوو: گریمان لە جیاتی بەرازەکە، ئاسکێک، یان پڵینگێک، لەو ناوە بەدیار کەوتبایە. بە دڵنیاییەوە، چارەنووسی ئەوانیش هەر وەک بەرازەکە دەبوو، چونکە ناوچەکە بێ خاوەنە. کەواتە هۆی کوشتنی بەرازەکە لەبەر ئەوەی نییە کە بەرازە و گۆشتی حەرامە و بێزراوە.

سێ: ئایا ئەگەر ئەو بەرازە تەقەی لێنەکرابایە، پەلاماری کەسی دەدا؟ ئەوانەی لە سرووشتی ئەو گیاندارە شارەزابن، دەڵێن، نەخێر. کەواتە چەند جوان بوو چەندە بە سوود بوو، ئەگەر منداڵە و خوێندکارو خەڵکەکە هەر تەماشایان کردبایەوە، چێژێکیشیان لە بینینی گیاندارێکی کێوی وەرگرتبایە لەم سرووشتە. ئەوەشمان لەبیر نەچێ، ئەوا سەیرانکەرانن چوونەتە سەر خاکی بەرازەکە، ئەو نەهاتووەتە بەر ماڵی کەس.

چوار: جگە لەو کەسانەی کە بەچاوی خۆیان کوشتنی بەرازەکەیان بینی، لە هەموو جیهان، لە ڕێی میدیاکانەوە، کوردانێکی زۆر بینیان و – لە چەند ڕۆژنامەیەکی غەیری کوردیش هەواڵەکەم خوێندەوە. ئاخۆ بە هەزاران لەو بینەرانە، دڵیان بە بەرازەکە نەسووتا؟ منداڵەکان شەو کوشتنەکەیان نەهاتەوە بەرچاوی؟ ئایا لەبەر چاوی زۆرکەسان، ئەو چەکدار و ئەو بەرازکوژانە سەرکۆنە نەکراون؟ ئەدی تێکدانی ئاووهەوای سەیرانکەران و دروستکردنی ئەو پەشێوییە. هیچ کاردانەوەی نەبووە؟

پێنج: ئێمە یەکەم بەراز و دوایین بەراز نییە، کە ئێمە هەر بە زەوق دەیانکوژین. جاران لەسەر دیواری دیوەخانەکانی شێخ و ئاغایەکانی کوردستان هەڵواسینی پێستەی پڵینگ، شانازی بوو. تا گەیشتینە ئەم ڕۆژەی کە یەک تاکمان لێ نەهێشتن. ئەگەر هێشتا ساڵێ پێش ئیمڕۆ، هۆشیاریمان هەبووایا، بۆ پارستنی ژینگەو بوونەوەرەکانمان، ئیمڕۆ، لەم نەورۆزەدا ئەو بەرازەمان نەدەکوشت. لە کێوی زاگرۆس (١٢٠٠) جۆرە گیانداری کێوی لێ بوو، ئێمڕۆ، بە داتای وردی زانستی، هەر (٤٠٠) جۆری لێ ماوە. هەموو بەدەستی ئێمە لەناوچوون.

شەش: ئایا، ئەگەر ئەو بەرازە، کارمامزی، ماڵی سەرکردەیەکی پلە بەندی ناوچەکە بوویا، کەس حەددی هەبوو تەقەی لێ بکات؟ ئەدی، کە ئەو بەرازە، هی ئەو کوردستانەیە، بۆچی پۆلیس و ژینگەپارێزانی کورستان، نەچوون، لێپرسینەوە لەو چەکدارانە بکەن کە ئەو

تاوانەیان کرد؟ کێ بەرپرسی ئەم ژینگەیە؟ کوا داواکاری گشتی؟ کێ گیانی بوونەوەرکانمان دەپارێزێ؟

حەوت: بۆچی میدیا کوردی، ئەم بابەتەی بۆ خۆشیی و نوکتەکردن گێڕایەوە، ئایا ئەوە ئاستی ناهۆشیاریی باڵاترین دەزگای ئەم هەرێمە نیشان نادات؟ دەبوو، ئەوان هۆشیار بڵاوبکەنەوەو دژی کوشتنی ئەو گیاندارە قسە بکەن و ڕێگری بکەن لە دووبارە بوونەوەی.

هەشت: من لە کتێبی (کەو لە کوردروریدا) ٣٤ شێوەی ڕاوکردنی ئەو باڵندە جوان و دەنگ خۆشەم باسکردووە. ئێوە، باوەڕم پێدەکەن، کە بۆ یەک تاقە باڕەکەو، یەک گول□□ی ئارپێچیان پیوە ناوە؟ کەواتە کەلتووری کوشتن، کوشتنی هەموو شتێک، بە هە موو شێوەیەک، باوەو باو بووە، لەم کوردستانەدا. دەبێ چارە بکرێ و ئەو کەلتوور کۆتایی پێ بێ.

نۆ: چاوەڕوان مەبن، بتوانن، رۆژێکی خۆشی نەورۆز لەم هەرێمەدا بەسەر بەرن، تا ڕێز لە هەموو پنچە گیایەک و بوونەوەرێک نەگرن.

کوشتنی ئەم بەرازەی ئەم نەورۆزە، تاوان بووکرا.